

ІВАНОВСЬКИЙ Дмитро Йосипович (Ивановский Дмитрий Иосифович; 28. 10 (09. 11). 1864, с. Низи, нині Ленінгр. обл. — 20. 06. 1920, м. Ростов-на-Дону, РФ) — російський мікробіолог, фізіолог рослин. Закін. С.-Петербур. університет (1888), де був залиш. для підготовки до професор. звання, від 1896 працював приват-доцент; водночас 1890–96 — асист. ботан. лаб. С.-Петербур. АН. Від 1901 — професор кафедри анатомії і фізіології рослин Варшав. університету, зав. помол. саду; від 1915 — проф. Донського університету (Ростов-на-Дону). 1887–1901 (з перервами) вивчав захворювання тютюну в Україні, результати дослідж. висвітлив у дис. на здобуття ступ. д-ра ботаніки «Мозаичная болезнь табака», яку захистив 1903 в Університеті св. Володимира у Києві. Відкрив субмікроскопіч. збудник мозаїч. хвороби тютюну — вірус, започаткувавши

вірусологію. Вивчав також механізми спирт. бродіння й стан хлорофілу в рослинах, ґрунт. мікробіологію, питання спадковості та мінливості. АМН СРСР заснувала премію його імені.

Основні праці

О двух болезнях табака. Табачная пепелица. Мозаичная болезнь. С.-Петербург, 1892; Физиология растений. Харьков; Ростов-на-Дону, 1917–19; О двух болезнях табака. Мозаичная болезнь табака. Москва, 1949; Избранные произведения. Москва, 1953.

Рекомендована література

1. Коштыянец Х. С. Д. И. Ивановский – основоположник учения о фильтрующихся вирусах // Природа. 1942. № 5–6;
2. Вайндрах Г. М., Княжанский О. М. Д. И. Ивановский и открытие вирусов. Москва, 1948;
3. Генкель П. А. Д. И. Ивановский как основоположник вирусологии и физиолог растений // ЖОБ. 1950. № 6;
4. Овчаров К. Е. Д. И. Ивановский. 1864–1920. Москва, 1952;
5. Волков В. А., Куликова М. В. Российская профессура. XVIII – начало XX вв. Биологические и медико-биологические науки: Биограф. слов. С.-Петербург, 2003;
6. Бабий Т. П., Коханова Л. Л., Костюк Г. Г., Задорожный А. Г., Матвеев С. А., Погребняк Л. П., Теплицкая Е. В., Труханов В. А. Биологи: Биографический справочник. К., 1984;
7. Липшиц.

Н. С. Дяченко

Бібліографічний опис:

Івановський Дмитро Йосипович / Н. С. Дяченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-13404>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).